

עודכן ב- 8002/60/91 54:30

תחנת כוח על כל גג

מהפכת חשמל

מאת איתי יונאי ואמנון אפשטיין

<< החל ביולי, כל מי שיתקין מערכת פוטו-וולטאית לייצור חשמל באמצעות השמש, בהספק שלא יעלה על 51 קילו-וואט, יוכל למכור חשמל במחירים מובטחים ומסובסדים.

כל צרכן שיתקין מערכת כזו עד ל-1102 יהיה זכאי למכור חשמל בתעריף של 2 שקלים לקוט"ש, צמוד למדד ולשערי הדולר והיורו, ומובטח ל-02 שנה. מערכות שיחלו לפעול ב-1102-5102 יזכו את המתקין בתעריפים הפוחתים ב-4% לשנה מהתעריף האמור. מטרת הסבסוד היא לתמרץ את האזרחים לייצר חשמל נקי, באמצעות החזר מהיר של עלות התקנת המערכת (כ-03 אלף שקל לכל קילו-וואט). לטענת המדינה, כדי להימנע מצמיחה מופרזת ומסבסוד נרחב מהצפוי, הוגבל ההספק הכולל בכל המדינה ל-05 מגה-וואט. לאחר הגעה ליעד זה לא ייהנו מתקינים חדשים מתעריפים מובטחים. יצוין כי זהו היקף זניח בהשוואה לכלל ייצור החשמל בישראל, ושקול לכ-000,3 התקנות בלבד. אף שהתקנות האמורות יוצרות חלק מהתשתית לשינוי, קיימים עדיין כמה מכשולים שיש להסיר לפני שנוכל לחזות במערכות פוטו-וולטאיות על גגות בישראל.

המכשול המרכזי הוא החשש כי התקנה של מערכת כזו כרוכה בקבלת היתר בנייה, ולעתים גם בשינוי ייעוד הקרקע ובאישור מינהל מקרקעי ישראל. מורכבות הליכי התכנון והבנייה בישראל עלולים למנוע את מרבית ההתקנות. בגרמניה, שבה הופעל בהצלחה פרויקט 001 אלף הגגות, ניתן במרבית המקרים להסתפק באישור אדריכל. אם כן, יש לקבוע הליכים מזורזים לטיפול בהיבטי התכנון והבנייה, כשם שנעשה בעבר לגבי התקנת צלחות לוויין.

מכשול נוסף הוא הצורך בהסדרת ענייני המס. הממשלה החליטה כי הכנסות אדם ממכירת חשמל, ממתקן בהספק של עד 4 קילו-וואט ובהיקף של עד 81 אלף שקל לשנה, יהיו פטורות מתשלום ומהגשת דו"ח שנתי למס הכנסה. היות וטרם תוקנו התקנות הנדרשות לעניין זה, מכירת חשמל מחייבת הגשת דו"ח שנתי למס הכנסה ותשלום מס. כמו כן, היות שהחלטת רשות החשמל מתייחסת למערכות בהספק של עד 51 קילו-וואט בעוד שהחלטת הממשלה מתייחסת רק למערכות של עד 4 קילו-וואט, הרי שחלק משמעותי של המפעילים לא ייכנסו לגדר הפטורים הקבועים בתקנות.

בעיה אחרת היא שאלת ההתקשרות עם חברת החשמל. הוראות הרשות אמנם קובעות את העקרונות היסודיים של ההתקשרות, אך יתר הפרטים נותרו פתוחים. ספק אם יש בכוחו של אזרח להתמודד עם חברת החשמל לכריתת חוזה. יש מקום לשקול כי הרשות תפרסם נוסח מחייב להסכם התקשרות שכזה.

לבסוף, חוסר התאמתו של מודל זה לצורך המסתמן בעידוד הקמתן גם של מערכות ייצור גדולות מעט יותר, על ידי התאגדות של קבוצות צרכנים - שיטה שתהווה פתרון גם לאלה שאינם יכולים ליהנות מן המהפכה הסולארית כבר עתה, כגון דיירים בבתים משותפים.

הכותבים הם עורכי דין במשרד אפשטיין רוזנבלום מעוז ומתמחים בתחום האנרגיה הירוקה

כל הזכויות שמורות, "הארץ" ©

סגור חלון